

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«РОЛЬ ПЕРВИННОЇ ЛАНКИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У ПРОФІЛАКТИЦІ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ЇЇ ВЗАЄМОДІЯ ІЗ СИСТЕМОЮ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Шифр та назва спеціальності	229 «Громадське здоров'я»
Назва освітньо-професійної програми	«Громадське здоров'я»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) (освітньо-професійний)
Кафедра	Сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Вибіркова
Форма навчання	Очна/заочна
Мова навчання	Українська

Викладач

Прізвище, ім'я, по батькові	Процюк Ольга Вікторівна професор кафедри сімейної медицини та амбулаторно-поліклінічної допомоги доктор медичних наук, професор nuozu.medychny@gmail.com +38 098 417 40 77 ID ORCID - https://orcid.org/0000-0002-5038-3375 Viber: +38 098 417 40 77	
Посада		
Науковий ступінь, вчене звання		
Електронна адреса		
Телефон		
Посилання на профіль викладача		
Консультації		

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Навчальна дисципліна «ВК 7. Роль первинної ланки охорони здоров'я у профілактиці захворювань та її взаємодія із системою громадського здоров'я» є теоретичною основою сукупності знань і вмінь, що забезпечують підготовку фахівців з громадського здоров'я і входить до циклу вибіркового підготовки магістрів за спеціальністю «Громадське здоров'я».
Мета дисципліни	Отримання здобувачами вищої освіти системних знань щодо профілактики захворювань при наданні первинної медичної допомоги та формування навичок практичної діяльності щодо взаємодії фахівця з громадського здоров'я з працівниками первинної медичної допомоги
Завдання дисципліни	Опанувати знання щодо організації надання первинної медичної допомоги в Україні; сформувати навички визначення потреб громади у здоров'ї; ознайомитися зі шляхами взаємодії фахівця з громадського здоров'я та працівників первинної медичної допомоги.
Пререквізити	Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як: «Формування політики громадського здоров'я, його нормативно-правова база», «Концепція здоров'я населення: чинники, що його зумовлюють, основні показники та методи оцінки», «Основи епідеміології», «Моніторинг та оцінка в системі громадського здоров'я», та інших дисциплін загального та професійного спрямування, які здобувачі вищої освіти опанували на етапах здобуття бакалаврату. та є базою для подальшого вивчення дисциплін.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>Навчальна дисципліна «Роль первинної ланки охорони здоров'я у профілактиці захворювань та її взаємодія із системою громадського здоров'я» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей.</p> <p>Інтегральна компетентність: «Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог».</p> <p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 1 «Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу»;</p> <p>ЗК 2 «Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях»;</p> <p>ЗК 8 «Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)»;</p> <p>ЗК 12 «Здатність діяти соціально відповідально та свідомо».</p> <p>Фахові (спеціальні) компетентності:</p> <p>СК 1 «Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я»;</p> <p>СК 2 «Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфер и громадського здоров'я у конкретній ситуації»;</p> <p>СК 7 «Здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу»;</p>

	СК 8 «Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію».
Результати навчання	<p>Відповідно до освітньої програми «Роль первинної ланки охорони здоров'я у профілактиці захворювань та її взаємодія із системою громадського здоров'я» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):</p> <p>ПРН 01. Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.</p> <p>ПРН 03. Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.</p> <p>ПРН 09. Розробляти заходи з профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань та сприяти їх реалізації на практиці.</p> <p>ПРН 10. Розробляти та впроваджувати стратегії, політики та окремі заходи у сфері промоції здоров'я, здійснювати ефективну комунікацію у сфері громадського здоров'я з використанням різних каналів та технік комунікації.</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: 430 кредити ЄКТС (90 годин).</p> <p>Для очної форми навчання: аудиторних 54 години, самостійна робота 36 годин</p> <p>Для заочної форми навчання: аудиторних 14 годин, самостійна робота 76 годин</p>
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Дисципліна викладається у 2 семестрі

Програма дисципліни

Назви тем

	Модуль 1. «Організація надання первинної медичної допомоги в Україні»
1	Тема 1. Первинна медична допомога: визначення та функції.
2	Тема 2. Нормативна база первинної медичної допомоги.
3	Тема 3. Якість первинної медичної допомоги.
	Модуль 2. Взаємодія фахівця з громадського здоров'я з системою первинної медичної допомоги
4	Тема 4. Організація профілактики хронічних неінфекційних захворювань.
5	Тема 5. Сучасні аспекти доказового скринінгу.
6	Тема 6. Нормативні документи з питань психічного здоров'я та медико-соціального забезпечення
7	Тема 7. Організація контролю за розвитком і станом здоров'я дітей.

Самостійна робота здобувача освіти

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)		
		денна форма	вечірня форма	заочна форма
1	1.Самостійне вивчення теоретичного матеріалу. 2.Виконання навчальних завдань.	6	-	10
2	1.Самостійне вивчення теоретичного матеріалу. 2.Виконання навчальних завдань.	4	-	12
3	1.Самостійне вивчення теоретичного матеріалу. 2.Виконання навчальних завдань.	4	-	8
4	1.Самостійне вивчення теоретичного матеріалу. 2.Виконання навчальних завдань.	6	-	12
5	1.Самостійне вивчення теоретичного матеріалу. 2.Виконання навчальних завдань.	8	-	10
6	1.Самостійне вивчення теоретичного матеріалу. 2.Виконання навчальних завдань.	4	-	10
7	1. Самостійне вивчення теоретичного матеріалу. 2. Виконання навчальних завдань.	4	-	10
	Всього годин:	36	-	76

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; посилаються на зарубіжний досвід вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем; здобувач виконує поставлені завдання під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
наочні (презентація, демонстрування; опорних сигналів; опорних конспектів);
практичні методи (рольові ігри; практичні завдання; спостереження).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

метод проблемного викладу матеріалу;
 моделювання життєвих ситуацій;
 мозковий штурм;
 метод опори на життєвий досвід;
 навчальної дискусії.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

усного контролю;
 письмового контролю;
 самоконтролю та взаємоконтролю;
 рецензування відповідей.

Індивідуальні завдання як один з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти мають включати назву, їхній обсяг, коротку характеристику змісту і вимог до виконання та оцінювання. Індивідуальне завдання з певної навчальної дисципліни передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Тематика індивідуальних завдань, вимоги до звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання

Виконання контрольної роботи є важливим елементом навчального процесу за заочною формою навчання, оскільки підготовка та виконання завдань контрольної роботи дозволяє самостійно оволодіти освітньою програмою навчальної дисципліни в міжсесійний період.

Тематика контрольних завдань, вимоги до підготовки, виконання, звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни в окремі Методичні рекомендації, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

Загальна схема оцінювання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення	Примітка
100 балів	200 балів		залік/екзамен		
90 - 100	170 – 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання	Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали)
82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня	
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота	
68 - 74	125 – 139	D		непогано	
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям	
35 - 60	60 – 110	FX	не зараховано	необхідне перескладання	

1 - 34	1 – 59	F		необхідне повторне вивчення дисципліни	за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі. Остаточна оцінка рівня знань здобувачів складається з рейтингу навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 120 балів, і рейтингу з атестації – 80 балів.
--------	--------	----------	--	--	---

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
    - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
    - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
    - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно до затвердженого плану;
    - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
    - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
  - 2) дотримуватись академічної доброчесності:
    - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
    - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
    - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
    - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:
- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
  - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
  - відрахування із Університету.

Рекомендований список літератури

Нормативно-правові акти:

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту»
2. Закон України від 06.09.2022 р. № 2573 «Про систему громадського здоров'я».
3. Цивільний кодекс, Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV (Редакція станом на 05.08.2024)

4. Господарський кодекс України, Закон, Кодекс від 16.01.2003 року № 436-IV
5. Кодекс законів про працю України, Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII (Редакція станом на 30.06.2024)
6. Постанова КМ України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-n>.
7. Постанова КМ України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за яким здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (із змінами, внесеним згідно з Постановами КМ України № 674 від 27.09.2016; № 52 від 01.02.2017; № 762 від 07.07.2021). Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-n>
8. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010. Затверджено та надано чинності: Наказ Держспоживстандарту України 28.07.2010 № 327. Чинний від 01.11.2010
9. Наказ МОЗ України від 29.03.2002 р. № 117 (із змінами № 958 від 06.06.2022 «Перелік КХ професій працівників. Випуск 78. Охорона здоров'я»: Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/rada/show/ua/17282-02#Text
10. Наказ МОН України від 12.12.2018 р. № 1383 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.
11. Концепція розвитку системи громадського здоров'я. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1002-2016-80#n8>.
12. Наказ МОЗ України 18 вересня 2015 р. № 604.»Про утворення ДУ «Центр громадського здоров'я». режим доступу до ресурсу: http://mos.gov.ua/ua/portal/dn_20150918_0604.htm.
13. Основи законодавства України про охорону здоров'я. Стаття 35-1. Первинна медична допомога. Доступ за посиланням: https://kodeksy.com.ua/osnovi_zakonodavstva_ukrayini_pro_ohoronu_zdorovya/35-1.htm
14. Наказ МОЗ України від 05.08.2013 № 686 «Про зміни до довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників». Доступ за посиланням: https://zakononline.com.ua/documents/show/39056__39056
15. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 р. № 504 «Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги». Доступ за посиланням: <https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukraini-vid-19032018--504-pro-zatverdzhennja-porjadku-nadannja-pervinnoi-medichnoi-dopomogi>
16. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 26.01.2018 № 148 «Про затвердження Примірної таблиці матеріально-технічного оснащення закладів охорони здоров'я та фізичних осіб – підприємців, які надають первинну медичну допомогу». Доступ за посиланням: https://moz.gov.ua/uploads/0/4141-dn_20180126

Основна література

1. Матюха, Л.Ф., Колесник, П.О., Svab, I., & Katich, M. (2022). Сімейна медицина. Ужгород. 692 с.
2. Громадське здоров'я. Автори: Грузева, Т. С. Галієнко, Л. І. Гречишкіна, Н. В. Донік, О. М. Замкевич, В. Б. Іншакова, Г. В. Литвинова, Л. О. Книга плюс 2021-296 с. <http://ir.library.nmu.com/handle/123456789/6827>
3. «Громадське здоров'я» Голованова І.А., Белікова І.В., Ляхова. Навчально-методичний посібник. 2023 Магнолія-2006 182 ст. ISBN:978-617-7937-88-

Додаткова література

1. Starfield & Shi Health Policy 2002 Доступ за посиланням: https://drmed.org/wp-content/uploads/2022/04/2002_HP_Starfield.pdf
2. Слабкий Г. О., Миронюк І. С., Брич В. В., Білак – Лук'янчук В. Й. Методологія впровадження системи громадського здоров'я на рівні об'єднаних територіальних громад. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. 2020. № 3 (85): С. 62-66. DOI. 10.11603/1681-2786.2020.3.11624.

3.Ляшко В., Півень Н., Брага М. та ін. Розробка та фінансування регіональних і місцевих програм громадського здоров'я: операційний посібник. Режим доступу: <http://www.phc.org.ua>

Інформаційні ресурси:

- 1.Сайт Верховної Ради України - <http://www.rada.gov.ua/>
- 2.Сайт Кабінету Міністрів України - <http://www.kmu.gov.ua/>
- 3.Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В.О. Сухомлинського. – URL: <http://www.dnrb.gov.ua>
- 4.Державна служба статистики України. – URL: www.ukrstat.gov.ua
- 5.Національна бібліотека України ім. В.И. Вернадського. – URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
- 6.Національна наукова медична бібліотека України. – URL: <http://www.library.gov.ua>
- 7.Національна медична бібліотека США. – URL: <http://www.nlm.nih.gov>
- 8.Всесвітня організація охорони здоров'я: [www/who/int](http://www.who.int) Європейське регіональне бюро ВОЗ: <https://www.who.int/europe/home>
- 9.The Association of Schools of Public Health in the European Region-ASPHER:
  - 1.<https://www.aspher.org/>
- 10.Центр громадського здоров'я МОЗ України: www.phc.org.ua
- 11.Центр контролю та профілактики хвороб: www.cdc.gov
- 12.Кохрейнівський центр доказової медицини: www.cebm.net
- 13.Кохрейнівська бібліотека: www.cochrane.org
- 14.Національна медична бібліотека США - MEDLINE: www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
- 15.Канадський центр доказів в охороні здоров'я: www.cche.net
- 16.Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»:
  - a.<http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
  - b.British Medical Journal: www.bmi.com
- 17.Evidence-Based Medicine: www.evidence-basedmedicine.com
- 18.Principles of Epidemiology in Public Health Practice, an Introduction to Applied Epidemiology and Biostatistics. Third Edition/U.S.Department of Health and Human Services (CDC). 2012.511 p.
- 19.URL: <https://www.cdc.gov/ophss/dsepd/ss1978ss1978.pdf>
- 20.Європейська модель компетенцій для працівників сфери громадського здоров'я:
- 21.<http://www.euro.who.int/en/health-pieces/Health-systems/public-health-services/policy/the-essential-public-health-operations/>